

Stranac ili strankinja sam skoro svugdje

„Ja sam Srbin“, „Ja sam Hrvat“, „Ja sam Bosanac“. Mi živimo u vremenu u kojem vlada demokracija i u kojem svatko može iznesti/reći svoje mišljenje. Tako da svatko može ponosno reći odakle je. Ali da li je djelotvorno priznati svoju nacionalnost?

Neki od nas su rođeni u Austriji. Ovdje smo odrasli, ovdje živimo, ovdje su nam prijatelji i ovdje nam se odvija cijeli život. Međutim kad te netko pita odakle si ili ako pročita tvoje prezime, automatski te smatra strancem, čak neki i promijene mišljenje o tebi. Nekim ljudima to ne smeta ako si stranac, a nekima to i nije baš pravo. U životu sam bila svjedok nekih situacija gdje neki ljudi nisu dobili željeni posao samo što nisu Austrijanci, samo zato što pripadaju drugoj državi. Tužno je gledati ako vas netko smatra manje vrijednim samo ako ste stranac u toj zemlji. Ali mora to sve tako biti? Gdjegod da odemo neki ljudi će nas smatrati strancima. Nekad čak i u zemlji odakle potičemo. Vide te i kažu: Hej ti si iz Austrije, ti si Austrijanac... . Nekada ljudima kao nama i nije toliko lako utvrditi kojoj zemlji pripadamo. No ja mislim da to nije potrebno. Kao i svako austrijsko dijete idem u školu gdje se održava njemačka nastava, pišem sastave iz njemačkog, ponekad čak i bolje od nekih kojima je materinski jezik njemački. U suštini i ne razlikujem se od ostale djece. Pričam njemački isto kao i hrvatski. Hrvatski mi je materinski jezik a već od malena znam pričati njemački. U vrtiću sam govorila njemački, a sa svojim roditeljima i sa svojom porodicom hrvatski. Ja se svojih korijena ne stidim. Ponosna sam na to što su mi roditelji iz Srbije i Bosne. To je jedan od mnogobrojnih razloga zbog kojeg sam se prijavila na nastavu hrvatskog jezika. Ja ne želim da zapostavim ili još gore da zaboravim svoj materinski jezik. Dobro se sjećam da sam jednom vidjela djecu koja sa svojim roditeljima komuniciraju na njemačkom jeziku, a roditelji im govore hrvatski jezik. To mi je bilo malo čudno. Ne mogu si predstaviti da cijeli život sa svojom porodicom komuniciram na nekom drugom jezikom nego hrvatskim. Od tada sam sebi rekla da ja svoj materinski jezik neću zapostaviti.

Nešto groznije je kad vidite odraslog i zrelog čovjeka kako se podsmjehava i ruga strancu kojeg ne poznaje. Određenim ljudima je to komično kad stranac ne zna izgovoriti neku riječ na njemačkom ili ako uopće ne razumije neke riječi. Po meni je u tom momémentu dobro vidljiv nedostatak karaktera. Neki ljudi se fokusiraju na to što se desilo u prošlom stoljeću, fokusiraju se na stvari koje su se dešavale za vrijeme rata i zato se ponašaju tako. Tada o njihovom mišljenju osuđuje možda bijes ili ponekad čak i strah. Bijes zbog nekih stvari koje su se

događale dok nismo ni bili na svijetu ili čak i strah da se te stvari ne bi ponovile.

Žao mi je kad vidim neke ljude koji se postide kad ih netko podsjeti na to, da nisu Austrijanci. Ja ne mislim da bi se mi trebali stidjeti za to tko smo i što smo.

Kada čovjek izgubi samopouzdanje i kada počinje da mu bude neugodno što je u stvari stranac u toj zemlji, on polako tone u sebe, kreće se ulicama i moli Boga da ga netko ne upita odakle je. Čovjek se počinje plašiti reakcije ljudi kad čuju tko je. Jedine misli koje su mu u tom trenutku u glavi su da je stranac i da jednostavno nema ista prava kao ostali ljudi. Pa zar nismo mi svi ljudi? Ima li to veze da li sam ja Amerikanac, Talijan, Hrvat, Srbin ili bilo koje druge nacionalnosti? Imam dosta prijatelja kojima ni to nije bitno odakle sam, ali nažalost sam i nailazila na ljudi koji su me odmah krivo pogledali kad su čuli odakle sam zapravo. Iz iskustva znam da bilo tko takve ljudi može teško promijeniti. Ljudi koji su puni predrasuda o nekim ljudima i vrlo teško mijenjaju mišljenje, kolikogod ja bila simpatična opet me neće toliko cijeniti kao svog zemjaka.

U životu svatko je bar jednom stranac. Na primjer kad odemo na odmor na neko vrijeme u neku stranu zemlju, tada smo na primjer stranci. Sretala sam se i s ljudima kojima je odmah bilo interesantno što nisam Austrijanka. Neki su znatiželjni i hoće vidjeti naš stil života, naša nacionalna jela i naše običaje.

Dok sam bila mala, dešavalo mi se da me netko pitao: „Tebi njemački nije materinski jezik?!” i zatim me odmah krivo pogledao. Sada imam šesnaest godina i shvaćam mnoge stvari. Na moju sreću u mojoj okruženju nitko nema ništa protiv stranaca. Ali znam da će u životu opet nailaziti na takve ljudi koji će me smatrati manje vrijednom samo što govorim neki drugi jezik nego njemački.

Koliko god stara bila, meni ni dalje neće biti jasno zašto neki ljudi imaju predrasude prema ljudima koji nisu iz te zemlje. Ja znam kako je to kad te netko podcjenjuje zbog toga što si stranac u toj zemlji. Kad ja dođem u svoju zemlju, prema strancima se ne ponašam tako. Oni su sugrađani moga grada kao i svi ostali. Cijenim svakog čovjeka podjednako, jer sam tako učila od svojih roditelja i od svojih profesora. Činjenicu da si stranac ne može promijeniti isto kao i ljudi koji te omalovažavaju zbog toga. Jedino što se može preporučiti je sljedeće: ne treba reagirati na razne nacionalne provokacije, ružne riječi i crni humor!

Ovu sam temu izabrala zato što me i danas ponekad može šokirati kako neki ljudi gledaju na strance. Poanta sastava i jeste u naslovu „Stranac sam skoro svugdje“. U koju god stranu zemlju

netko putuje, nekome to neće biti pravo.

Da li sam ja Austrijanka, Španjolka, Srpska, Bosanka na kraju nije ni bitno. Svatko od nas zna tko je i trebao bi se ponositi time. Svaki čovjek u životu je bar jednom bio negdje stranac i sigurna sam da je bar 90 posto ljudi bilo u iskušenju da čuje neku predrasudu o strancima. Jasno mi je da se neki ljudi neće promijeniti i činjenica da će uvijek biti predrasuda. Mi tu nažalost ne možemo puno promijeniti.

Jedino što možemo je da na pitanje koje smo nacionalnosti, dajemo odgovor: „Moja nacionalnost je da sam čovjek“.

(1050 riječi)

Nataša Milenković

Jezik: hrvatski

Vrst teksta: govor

Broj stranic: 3

Ljeto: 2012.

Škola: Trgovačka akademija Matrštof

Učitelj: mag. Ivan Rotter, MA

Predala za datarnicu: mag. Angelika Kornfeind